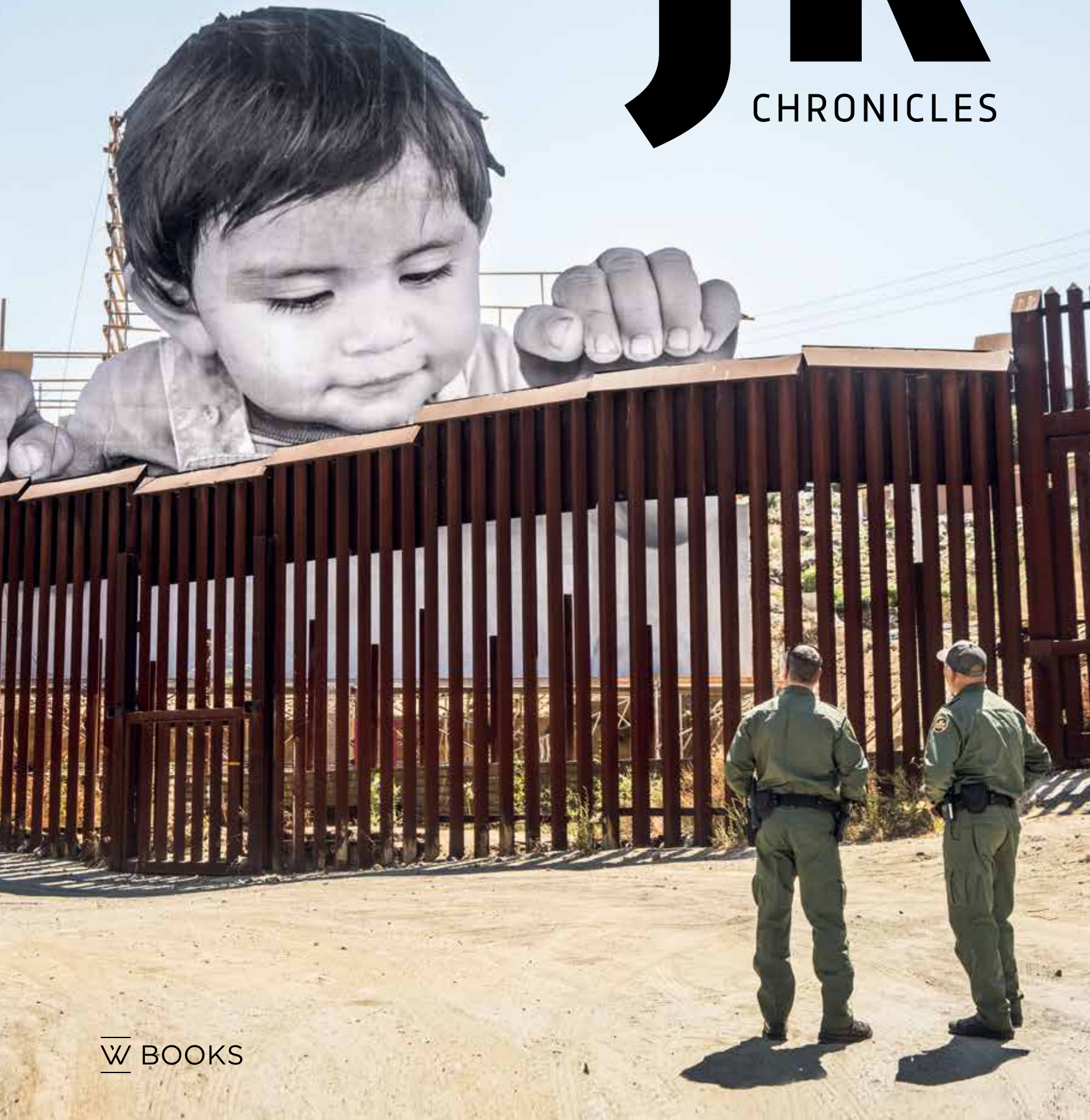

JR

CHRONICLES

JR

CHRONICLES

WBOOKS

INHOUD

7	VOORWOORD Andreas Blühm
11	JR: VERBINDER EXTRAORDINAIRE. PROJECTEN IN SAMENWERKING MET DE GEMEENSCHAP Drew Sawyer en Sharon Matt Atkins
49	EXPO 2 RUE 2001–04
63	PORTRAIT OF A GENERATION 2004–06
81	FACE 2 FACE 2006–07
97	WOMEN ARE HEROES 2008–14
121	INSIDE OUT 2011–DOORLOPEND
141	THE WRINKLES OF THE CITY 2008–15
161	KIKITO 2017
175	THE CHRONICLES OF CLICHY-MONTFERMEIL 2017
189	THE GUN CHRONICLES: A STORY OF AMERICA 2018
201	THE CHRONICLES OF SAN FRANCISCO 2018
215	THE CHRONICLES OF NEW YORK CITY 2019
236	CHRONOLOGIE

VOORWOORD

JR in een museum? Die vraag kregen we vaker gesteld. Om het werk van JR in volle glorie te bewonderen moet je eigenlijk heel veel reizen, van Mexico naar Israël en Palestina, van Parijs en Florence naar Kenia, van India naar Brazilië. Graffiti, straatfotografie, kunst in de openbare ruimte, *community projects* in alle werelddelen. De vraag is dus terecht gesteld.

JR begon zijn globale carrière dicht bij huis, in de Parijse wijk Montfermeil. Met een aantal vrienden schreef hij tags op de muren, vond een camera, maakte fototentoonstellingen op straat en begon steeds grotere projecten aan te pakken. JR is trouw aan zijn half illegaal verleden. Hoewel we zijn naam niet kennen, werkt hij niet meer in het geheim. Integendeel, de impact van zijn installaties is inmiddels enorm. Zoals geen ander bereikt hij mensen buiten de kunstwereld en het lukt hem ook nog hun levensomstandigheden te veranderen. JR betreft bewoners van buurten die niet in de reissgidsen staan.

We zijn onze collega's van het Brooklyn Museum in New York dankbaar, omdat zij met veel passie een ijzersterke presentatie hebben neergezet die de wereld van JR met het museum heeft verzoend. Wij zijn ervan overtuigd dat JR niet alleen een plek in een museum verdient, maar dat het publiek dat ook waardeert. Originele ontwerpen, reproducties op grote schaal, video-installaties, geven een beeld van het oeuvre van JR. We hopen dat het publiek zich ofwel door de 'onbekende' JR laat verrassen ofwel zichzelf gelukkig prijst dat het zijn icoon eindelijk dicht bij huis kan bewonderen. Met JR's geesteskind *Inside Out* dat mensen over de hele wereld deel laat nemen aan een maatschappelijk geëngageerd kunstproject, bereiken we ook veel Groningers en dat zullen we op prominente wijze laten zien.

In een museum kan het dus zeker, maar waarom in Groningen? In Groningen past JR juist heel goed omdat zijn *roots* in de graffitikunst liggen. Al in de jaren '80 werd graffiti in Groningen voor de eerste keer in een museum verzameld en getoond. Veel half anonieme schrijvers uit New York vonden hier zelf onderdak, werkten in de stad en presenteerden hun creaties. Nu halen we de werken van uit het depot en geven nieuwe opdrachten. JR brengt hen en ons weer bij elkaar en inspireert tot nieuw werk.

JR: VERBINDER EXTRAORDINAIRE

PROJECTEN IN SAMENWERKING MET DE GEMEENSCHAP

In de afgelopen twintig jaar heeft JR zich een van de belangrijkste verhalenvertellers en bruggenbouwers van onze tijd betoond. Op het snijvlak van fotografie, sociale betrokkenheid en street art creëert hij plaatsgebonden interventies in de openbare ruimte die een bonte groep mensen samenbrengen. Daarmee wil hij een tegengeluid laten horen tegen de manier waarop zij doorgaans in de reguliere media worden afgeschilderd en stelt hij belangrijke sociale kwesties in de wereld aan de kaak. Voortbordurend op de lange traditie van de documentaire fotografie en het sociaal realisme probeert JR mensen die stelselmatig genegeerd of verkeerd neergezet worden meer gezicht te geven. In plaats van zijn foto's eerst in een galerie of in boekvorm te presenteren plakt hij ze – soms illegaal – op de gebouwen in de steden waar zijn modellen wonen. Gewone mensen worden zo afgebeeld op een monumentale schaal die normaal alleen aan reclames met fotomodellen, beroemdheden en politici voorbehouden is. *JR: Chronicles*, de grootste museale tentoonstelling van de Franse kunstenaar tot nu toe, vertelt de verhalen achter een aantal van zijn meest ambitieuze projecten en volgt de ontwikkeling van zijn unieke betrokkenheid bij de gemeenschap, samenwerking en het maatschappelijk discours.

JR werd in 1983 in Parijs geboren als zoon van immigranten uit Oost-Europa en Tunesië. Op zijn vijftiende begon hij onder het pseudoniem Face 3 met graffiti spuiten op gebouwen, daken en in de metro. Nadat hij in 2000 in de Parijse metro een camera had gevonden, begon hij zijn 'posse' tijdens het spuiten vast te leggen. Uiteindelijk plakte hij fotokopieën van die foto's op muren in de stad en schilderde er een lijst omheen. Zo ontstond *Expo 2 Rue (Sidewalk Galleries)*. Over zijn buitenprojecten zegt hij: "Ik heb de grootste kunstgalerie ter wereld – de straat!" Zoals zoveel vroege graffitikunstenaars heeft JR geen kunstopleiding gevolgd en begon hij niet in een atelier, maar gebruikte hij de oppervlakken van de stedelijke omgeving als doek.

Expo 2 Rue ROLK, Youths from the 20th Arrondissement, Parijs, 2002

Expo 2 Rue

Face 2 Face (van links naar rechts en van boven naar beneden) Anthon, beeldhouwer, Bethlehem, 2007; Drora, beeldhouwer, Kfar Sava, 2007; Ronen, acteur, Tel Aviv, 2007; Ayman, acteur, Bethlehem, 2007

Face 2 Face (van links naar rechts en van boven naar beneden) Nour, schoolkind, Dheisheh Camp, 2007; Edo, schoolkind, Jeruzalem, 2007; Ishtar, medewerker van een NGO, Ramallah, 2007; Gilles, medewerker van een NGO, Tel Aviv, 2007

The Wrinkles of the City Istanbul *Ayşe Vural*, 2015

The Wrinkles of the City Istanbul (van boven naar beneden): *Ismet Erkoç Eye*, 2015; *Kadir An Eyes*, 2015

FOTOCREDITS

© Simona Antonacci: p. 129; © Marc Azoulay: pp. 168-69; 238;
© Martin Barclay: p. 133 (boven); © Fabien Barrau: p. 38; © Lucie Cahour:
p. 139; © Phil Collins, Shady Lane Productions, courtesy Tanya Bonakdar
Gallery: p. 24; © Rémi Crombez: p. 134 (onder); © James Duncan Davidson:
p. 34; © Dana Endsley: p. 133; © Faile: p. 14; © Herbert Hejzenberg: p. 134
(boven); © Erik en Petra Hesmerg: p. 6; © Karan Kaul: p. 129; © JR-ART.net:
pp. 10, 12, 16, 18, 20, 22, 30, 32, 36, 40, 42, 44, 46, 49, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60,
61, 63, 68-69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 83-84, 86-87, 88-89, 90-91, 92-93,
94-95, 97, 110-11, 112-13, 114-15, 116, 117, 118, 119, 121, 126, 127, 131, 141, 144-45, 146, 147,
150-51, 152-53, 154-55, 170-71, 172-73, 175, 178-87, 189, 194-99, 201, 206-07, 208-11,
212-13, 215, 224-33; © JR and José Parlá: pp. 156-57, 158-59; © JR, National Park
Service, Statue of Liberty National Monument: p. 44; © Julien Lan: p. 135;
© Cheryl Mack: pp. 136-37; © Laura Matesco: p. 139; © Alfred Porres: p. 133
(onder); © Photograph by Gordon Parks, The Gordon Parks Foundation: p. 28;
© Guillaume Ziccarelli: pp. 50-51, 64-65, 66-67, 82-83, 98-99, 100-01, 102-03,
104-05, 107, 108-09, 122-23, 124-25, 142-43, 162-63, 164-65, 166-67, 176-77, 190-91,
193, 202-03, 204-05, 216-17, 218-19, 220-21, 222-23, 234

COLOFON

Tentoonstelling

JR: Chronicles, Groninger Museum, 20 november 2021-12 juni 2022

JR: Chronicles werd georganiseerd door het Brooklyn Museum.
De tentoonstelling is samengesteld door Sharon Matt Atkins, Deputy
Director of Art, Brooklyn Museum, en Drew Sawyer, Phillip Leonian and
Edith Rosenbaum Leonian Curator, Photography, Brooklyn Museum.

Projectleiding

Geertje Smeding

Tentoonstellingscoördinatie

Fabiola Bierhoff

Tentoonstellingsontwerp

Rudo Menge

Subsidiegevers en begunstigers Groninger Museum

Gemeente Groningen, Provincie Groningen, Vriendenloterij,
GasTerra, Gasunie, Vereniging Rembrandt, Mondriaan Fonds,
Effektief Groep, VSB Fonds

Uitgave

WBOOKS, Zwolle
info@wbooks.com
www.wbooks.com
i.s.m.
Groninger Museum
info@groningermuseum.nl
www.groningermuseum.nl

Tekst

Drew Sawyer en Sharon Matt Atkins

Vormgeving

Frank de Wit, Zwolle

Vertaling

Maaïke van der Rijst/Vitataal

Redactie vertaling

Vitataal, Feerwerd

© 2019 by Maison CF, Paris, and Brooklyn Museum, New York
Originally published by Maison CF and Brooklyn Museum

© 2021 WBOOKS Zwolle / de auteurs

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de
illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die
desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich
alsnog tot de uitgever wenden.

ISBN 978 94 625 8470 9
NUR 641